PARC CENEDLAETHOL
Bannau Brycheiniog
Lle i enaid gael llonydd

Brecon Beacons
NATIONAL PARK
One of Britain's breathing spaces

Pontneddfechan - Sgwd Gwladus

Audio Trail Directions *Llwybr Llafar Cyfarwyddiadau*

Distance: 2 miles **Allow: 2 hours**

The audio trails take you along an almost level path from Pontneddfechan to the beautiful waterfall of Sgwd Gwladus – the Lady Falls. The footpath offers a smooth and continuous surface to stop seven. After this point there is a set of steps to climb and 2 wooden bridges, with stiles, to cross. Beyond the first bridge the path is uneven and often quite muddy.

As you make your way along the trail see if you can find the location of the features in the images. Each one is located close to an audio stop. The first one is nice and easy to get you started!

Pellter: 2 filltir **Amser i'w ganiatau: 2 awr**

Bydd y llwybr clywed hwn yn mynd â chi ar hyd llwybr sydd bron yn wastad o Bontneddfechan i raeadr hardd Sgwd Gwladus. Mae arwyneb llyfn a pharhaus i'r llwybr hyd at arosfan saith. Wedi hynny, mae cyfres o risiau i'w dringo, a dwy bont bren, gyda sticillau, i'w croesi. Y tu hwnt i'r bont gyntaf, mae'r llwybr yn anwastad ac yn aml yn weddoll lleidiog.

Wrth ichi fynd ar hyd y llwybr, cadwch lygad allan am y nodweddion yn y lluniau. Mae pob un yn agos i arosfa sain. Mae'r un cyntaf yn hawdd iawn i roi hwb i chi!

1.Waterfalls Visitor Centre

Pontneddfechan is located at the northern end of the Vale of Neath. At Glyn-neath follow the signs on the B4242 for Pontneddfechan. The waterfalls Visitor Centre will be on your right, almost opposite the Angel Inn.

1. Canolfan Ymwelwyr Rhaeadrau

Mae Pontneddfechan ym mhen gogleddol Cwn Nedd. Yng Nglynnedd, dilynwch yr arwyddion ar y B4242 am Bontneddfechan. Bydd Canolfan Ymwelwyr y Rhaeadrau ar y dde, bron gyferbyn a Thafarn yr Angel.

2.Farewell Rock

From the Waterfalls Centre, cross over the road and head around the right hand side of the Angel Inn, towards the gate marked 'Sgwd Gwladys'. Go through the kissing gate and along the track for just 20 metres and listen to track 2 when you reach a large rock outcrop on your left.

2. Graig Ffarwel

O Ganolfan y Rhaeadrau, ewch dros y ffordd ac i'r dde o gwmpas Tafarn yr Angel, tuag at glwyd sydd yn dweud 'Sgwd Gwladys'. Ewch trwy'r glwyd mochyn ac ar hyd y llwybr am duag ugain metr, a gwrandewch ar drac dau wrth ichi gyrraedd garreg fawr ar y chwith.

3.Fossils

Continue for approximately 100 metres along this path until you reach the wooden gate. From here carefully take the path on your right that doubles back on itself and make your way down to the black coloured rock by the waters edge and listen to track 3.

3.Ffosiliau

Ewch ymlaen am dua chan metr ar hyd y llwybr hwn nes ichi ddod at glwyd bren. Oddi yno, ewch yn ofalus ar hyd y llwybr ar y dde sydd yn troi am yn ôl ar ei hunan i lawr at graig ddu ar ymyl y dwr a gwrandewch ar drac 3.

4.Tramway

Retrace your steps back up to the main path and continue ahead keeping the river on your right. Within 150 metres you will follow the river around a right hand bend and a metal gate will come into view on the path ahead. Listen to track 4 when you are standing by the line of stones in the path that have holes drilled into them.

4.Y Dramffordd

Ewch yn ôl i'r prif lwybr ac wedyn y mlaen yn eich blaen gan gadw'r afon ar y dde. O fewn can metr a hanner, byddwch yn dilyn yr afon o gwmpas tro i'r dde a bydd clwyd fetal yn dod i'r olwg ar y llwybr o'ch blaen. Gwrandewch ar drac pedwar pan fyddwch yn sefyll wrth y llinell o gerrig yn y llwybr sydd â thyllau wedi eu tyrio ynddynt.

5.Corn Mill

Continue through the gate ahead and listen to track 5 by the old ruined building on your left, which has been fenced off.

5.Y Felyn Yd

Ewch ymlaen drwy'r glwyd o'ch blaen gan wrando ar drac pump yn ymyl yr hen adfail ar y chwith sydd wedi ei amgau gyda ffens.

6.Silica Mine

Carry on along the path and after a few minutes go through the gate that has an adjacent ladder stile. Listen to track 6 just a few metres further on when you reach the hole on the rock on the left-hand side that has been fenced off.

6.Y Gloddfa Silica

Ewch ymlaen ar hyd y llwybr ac ymhen ychydig o funudau ewch drwy'r glwyd sydd â sticill neu gamfa ysgol yn ei hymyl. Gwrandewch ar drac chwech ychydig o lathenni nes ymlaen pan fyddwch yn dod at y twll yn y graig ar y chwith sydd wedi ei ffensio i ffwrdd.

7.Alder Woodlands

Follow the path as it bends around to the right and past another mine. Listen to track 7 down by the waters edge just before you reach the picnic tables.

7. Coed Gwerni

Dilynwch y llwybr o gwmoas y tro i'r dde a heibio cloddfa arall. Gwrandewch ar drac saith i lawr wrth ymyl y dwr ychydig cyn cyrraedd y byrddau picnic.

8.River Confluence

Continue along the path, up the steps and stop to listen to track 8 where the river clearly splits into 2 and you can see both bridges.

8. Cymer Afon/ Pwll y Pwmp

Ewch ymlaen ar hyd y llwybr, i fyny'r grisiau gan aros i wrando ar drac wyth lle mae'r afon yn gwahanu'n ddau ac mae modd gweld y naill bont a'r llall.

9.Sgwd Gwladus

Cross over the bridge, turn left and head along the river Pyrddin towards Sgwd Gwladus, as indicated by the green finger post. Continue along this path and listen to track 9 when you reach the large rock amphitheatre containing the 15 metre tall waterfall.

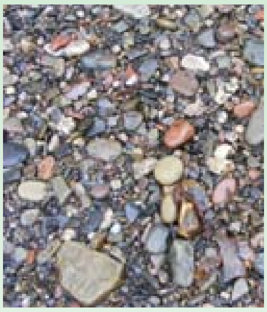

9.Sgwd Gwladus

Ewch ar draws y bont, gan droi i'r chwith a dilyn afon Pyrddin i gyfeiriad Sgwd Gwladus, fel ag y mae'r arwydd werdd ar y mynegbost yn dangos. Ewch ymlaen ar hyd y llwybr a gwrandewch ar drac naw wrth ichi gyrraedd yr amffitheatr fawr o gerrig sydd yn gefndir i'r rhaeadr pymtheg metr o daldra.

10.Trial Level Mine

When you are ready though retrace you steps to where the two rivers join. From here cross the (other) bridge over the River Nedd Fechan, and listen to track 10 at the mine entrance approximately 25 metres downstream.

10. Cloddfa Lefel Arbrofol

Pan fyddwch yn barod, ewch yn ôl at le mae'r ddwy afon yn uno. O'r fan honno, ewch ar draws y bont (arall) ar draws Nedd Fechan, a gwrandewch ar drac deg wrth fynedfa'r gloddfa tua pum metr ar hugain i lawr yr afon.

Return to Pontneddfechan

Return back over the two bridges you crossed earlier and retrace your route back to Pontneddfechan.

Dychwelyd i Bontneddfechan

Ewch yn ôl dros y ddwy bont y daethoch chi drostynt ar y ffordd i fyny gan ddilyn y llwybr yn ôl i Bontneddfechan.

www.breconbeacons.org **www.audiotrails.co.uk**